

Ruben Carlsson - spöken och annat oknytt del 2.

Likskjuts i Björnfall.

En man dog i Björnfall och skulle föras till Lerbäckes kyrkogård. Alla var samlade och man hade ätit frukost och hållit andaktsstund. Kistan sattes upp på vagnen och hästarna spändes för.

Man kunde dock inte komma ur fläcken. Hästarna försökte dra men vagnen stod stilla. Då var det någon som föreslog att man skulle gå efter en klok gubbe. *"Olle i köja"*. Man sände bud efter Olle som snart var på plats. När han fick se hur det var fatt sade han. *"Ja e här å de e nog bäst ja följer me te kyrka i da. Ni får ge mej en sup å låna mej en rock så ska ja följa me."* Man gjorde så. Han satte sig på likskjutsen och hur det nu var så gick det att få vagnen igång. Olle satt kvar ända till kyrkan. (Olle bodde i en jordkula vid smådammarna.)

Spökerier vid Skyllberg.

Det var en liten gubbe i min barndom (1910-talet) som bodde vid Skyllberg. Han var mycket skrockfull och trodde sig se allt möjligt sådant som annars är förborgat för andra. När han sen dog så spökade han. Kom och hälsade på i stugan. Gumman som var en kavat människa tog då sopkvasten öppnade dörren och sopade ut spöket. Grannarna såg flera gånger detta och hörde henne säga att hon måste bli av med spökerierna. Hon hade också en yxa vid ingången som skulle hindra otyg att komma in.

Spökerier i Rönne.

I Rönne bodde en man som fick besök ibland av sin döda hustru. En gång kom en granne in till honom. Gubben satt då vid bordet och hade nyss druckit kaffe. *"Du skulle ha kummi lite förr så hadde du fått träffa gumma mi. Ho ha drucki kaffe me mej alldeles nyss."* Nog stod där på bordet två koppar som båda var använda nyss att dricka kaffe ur försäkrade min sagesman.

Silverskatten i Fallhyttan.

Vid Vena fanns en fru som var från Finland. Hon hette Hagboe och ansågs vara något religiös. På väg upp mot Fallhyttan fick hon en dag se en gran i vilken det var upphängt en massa dyrbara silverpjäser. Det var det allra finaste hon sett i sitt liv. Det hängde ned från grenar och kvistar på hela granen. Hennes bror som var hemma borde också se grannlåten tyckte hon och vände om hem efter honom. När de kom tillbaka stod granen tom utan allt det vackra glittret. Brodern hade en yxa i handen. Han lade ifrån sig den för att gå närmare och se bättre. Då försvann yxan med ens. När de kom hem var yxan före dem hemma.

Spöken i Etergruvan.

En fru Hultberg påstod att den värsta spökplats hon visste var vid Etergruvorna. Där skulle fordom ha skett ruskiga ting. Där spökade det en i dag.

Spöksyn i Jerikobacken.

En gång var det en man som gick på vägen förbi Jeriko. När han kom till backen där får han se en karl som går vid sidan av vägen in mot skogen. När han går där får han se till sin bestörtning se att karlen börjar växa och bli allt större. Till sist nådde han nästan trädtopparna. Då tyckte vandraren att det var kusligt med detta sällskap och ställde så att han kom därifrån.

Spöke vid Svartsjöfallet.

En kvinna vid Svartsjöfallet i Lerbäck tjänade en gång på ett ställe där husbonden dött. När hon en gång skulle utfordra djuren i ladugården och gick därför upp på skullen efter hö. Då fick hon se husbonden där upp med ett hundhuvud på kroppen. Hon blev mycket förskräckt.

Efter de gamles berättelse.

Vid en danstillställning kom det in en fin herre och bjöd upp den vackraste flickan och började dansa. Allt efter som dansen pågick började de övriga dansande inne i huset känna rädsla och ångest. Dansen blev allt vildare och eftersom tiden gick. Nu började flera av de dansande se att den fina herren hade klöv på en för och hans svans växte fram. Horn hade han också på huvudet och knäna. Undan för undan flydde man ut ur danssalen. Den onde fortsatte dansen med sin flicka som medvetlös låg i hans armar. Så till sist drog han henne under ett bord där hon hittades död på morgonen.

Hästkjutsen på Hissjön.

En bonde i Lerbäck hade varit till Damma kvar för att mala. Hemvägen togs över Hissjön Månen sken vackert och hästen travade lugn på isen. Så fick bonden se en annan skjuts komma över isen från sydväst mot den andra sidan så att den korsade hans väg. Med ens såg han skjutsen klart i månskenet. Det var en stor svartklädd karl som satt stolt och rak. Långt helskägg hade han och framför släden löpte ett par stiliga kolsvarta hästar. Han höll strängt i tömmarna och hästarna travade i full galopp. Bredvid karlen i släden satt en liten gumma med schalet på huvudet. Hon satt nedhukad och hade en schal över sig. När bonden fick se synen kände han sig dock inte rädd. Hans häst blev dock så rädd att svetten lackade på honom och han började springa med mjöllasset över sjön allt vad han orkade utan att bonden behövde mana på honom. Vem var det som var ute och åkte i natten och i vilket ärende var han ute? Jo i Svaldre hade det dött en gumma som helt visst var medresenären i den ondes ekipage.

Spöket på Lerbäcks kyrkogård.

Haglund i Skalltorp Snavlunda gick en gång som ung över Lerbäcks kyrkogård en natt. Rätt som det var kastades det jord och grus på fötterna på honom. I mörkret ser han att någon håller på att gräva en grav. Det var Valler ett original i Lerbäck som på natten utförde denna syssla.

Den mördade i Önnabo som spökade.

Det berättas från Önnabo om två bröder. En slog ihjäl den andre och denne spökade sedan hemskt. Sedan en natt låg en i stugan som inte var rädd för någonting. Han gav sig till att språka med spöket. Spöket började att tala först och sade att den andre skulle få ett visst angivet område av marken om vålnaden själv skulle få en plats för sig som kallades för "Rävakullen". Den finns kvar än idag.

Spöket vid kolbotten i Önnabo.

En man vid namn Ölund berättade om ett spöke vid en kolbotten i Önnabo. Ingen kunde kola där. Hans far försökte en gång ändå. Drängen vaktade milan och hade för säkerhets skull en revolver med sig. Det var dock aldrig lugn där. Kojdörren flög upp av sig själv och det bultade i kojan nattetid. Det fanns sådana där oroliga kolbottnar.

Spöke i Fiskarbacken.

När den gamla backen fanns kvar vid den stora Fiskarlogen i norra änden på Åmmelången i början på 1900-talet hände det sig en gång att Viktor i Norrängen kom körande med ett lass uppför den branta backen. Han gick bredvid för att det skulle bli lättare för hästen. När han går där får han plötsligt se en stor och besynnerlig karl gå bredvid lasset på andra sidan. Varifrån han kom var en gåta. Den mystiske mannen sade inte ett ord. När man kommit uppför backen kastade sig Viktor upp på lasset och manade på hästen så han kom ifrån otyget.

Oroligt i huset Baggfallet.

Vid Lilla Skuru eller Baggfallet som det också kallades bodde i en av stugorna ett par som brukade gården. De berättade att det ibland var oroligt på övervåningen. De hörde ofta hur

spiselringarna lyftes av eller lades på plats. Detta trots att det inte fanns någon människa där. Även andra ljud kunde höras vilka var oförklarliga.

En kväll skulle en mjölktagare vänta ensam i köket tills man kom tillbaka från ladugården men han sade ifrån att han aldrig mer ville sitta ensam därinne och höra allt som stökade på övervåningen.

Där skulle ha bott en kvinna som man trott ej hade ro i sin grav. Ibland syntes hon komma gående men försvann plötsligt. En gång var det nyfallen snö men hon gjorde inga spår. Då såg båda makarna kvinnan i fråga. (Det bör tilläggas att de båda var kända som trovärdiga personer).

En annan gång var maken T vid Rönneshytta mejeri med en mjölkskjuts. Då han åkte hem mötte han en bekant som blev stående och såg på honom liksom förvånad. Om en stund sade han att han sett T komma körande på vägen när han gick hemifrån, något som var helt omöjligt när han mötte honom först nu.

Samme T var en gång ute och körde i sällskap med en annan som också hade häst. När de kom in i skogen fick han se en stor svart hund gå mellan skjutsarna. Han frågade sin kamrat om han visste vems hunden var. Han ställde dock sig helt oförstående då han ej såg någon hund. T pekade då på hunden där den gick och frågade. Ser du inte hunden? Kamraten kunde dock inte se den fast den var nära inpå. Den gången blev jag rädd sade min berättare.

Spökande barnlik i Rönne by.

I Rönne by fanns en stuga där det spökade förr. Spökerierna yttrade sig genom att det aldrig var riktigt tyst i stugan. Ständigt i synnerhet nattetid var det oroligt. Det prasslade och rörde sig på ett underligt sätt. Det berättades att när man rev upp ett golv i stugan senare för att lägga om det så hittade man resterna av ett barnlik under det gamla golvet. Detta satte man i samband med de av många hörda spökerierna.

Barnlik på torpet i Södra Lerbäck.

Vid ett torpställe i Södra Lerbäcks socken skall en gång ett barn *"satts å lönn"*. Det var några minderåriga som berättade att igår hade vi en liten hemma men i dag har vi ingen kvar. Det skulle ha varit en dotter som kommit hem till och ha fått det barnet.

Huvudvärken i Falla.

I Falla var det en gång en kvinna som hade ständig huvudvärk. Det blev allt svårare eftersom tiden led. Till sist tog hon i sin förtvivlan livet av sig. När hon hade begravts så var en broder hemma. Han och en annan broder satt inne i stugan och talade om vad som hade skett, då det plötsligt knackade på fönstret. Efter det ville vi inte prata om saken sade den av bröderna som berättade detta.

Käringen i Snavlunda med risknippet.

Olle Nohrén i Sundby Snavlunda berättade att när han var ung så var han och en kamrat ute och cyklade. Det var månljust och de cyklade i bredd på vägen. Plötsligt tvärstannade kamraten. Olle cyklade en bit framåt men återvände för att se vad som hade hänt. Där stod hans kamrat alldeles vettskrämd. *"Va e de söm hänt"* frågade Olle. *"Såg du inte käringa söm gick över väge me risknippe"* svarade kamraten. *"Ja höll på å köra på na"*. Olle hade inte sett något. Det var en verkligt underlig händelse tyckte han.

Spöken i Rya i Snavlunda.

I gamla stugan vid Rya i Snavlunda spökade det efter vad de gamla berättat. En gumma som bodde där satt en gång i köket med en pojke i knät. Det knackade på dörren utanför men först kom det inte in någon vid uppmaningen att stiga på. Det knackade en gång till. Denna gång hördes något liksom hasa sig fram in i köket. Den var en gestalt helt klädd i vitt. Såväl gumman som pojken såg den underliga skepnaden komma in i köket och försvinna in i ett annat rum. Båda två blev mycket förskräckta. Det skall ha hänt i början på 1900-talet. Pojken skall ha hetat Valle.

Spökplatsen vid Vissboda.

På Vissboda ägor finns en spökplats. Den är på östra sidan av landsvägen. Förr fanns där ett ställe som hette Norrbo. Där spökade det alldeles gruvlig. Det drog fram likkistor, hästar och vagnar men så kunde allt vara borta på en gång.

Gubben i Åh kvarn.

I Åh kvarn fanns en liten gubbe som drev ofog ibland men kunde också hjälpa till i arbetet. Det troddes att han hållit till vid den hytta som fanns där förut.

Sången och spöket vid Dovrasjön.

Eiklind i Luckebo var en gång och högg ved vid Dovrasjön. Då kom det ett hemskt ljud mot honom. Det sjöng en hemsk svordom om och om igen mot honom i en långdragen ton som sedan försvann. Vid samma sjö hölls Eklinds far och dennes syster som helt unga och vaktade korna mot vargen i skogen. Då fick de se ett spöke i form av en stor balja eller saltkar. I den satt ett fruntimmer med en eldkvast bakom. Det underliga åket kom rätt emot barnen. De sprang förskräckta därifrån och allt var borta.

Petter Höna vid Tiborn

Vid sjön Tiborn hölls en man som man kallad "Petter Höna" och svedde hank. Han lade sig för att sova middag. Då fick han höra en stark röst som sade Petter, Petter i långdragen ton. Han vaknade genast och inget syntes till. Bredvid honom låg dock en lång vattenorm. Något övernaturligt hade velat varna honom för ormen.

Den svarta kon i Klevsbacken.

I Klevsbacken hände förr att man mitt i nätterna kunde möta en svart ko med vita hornspetsar. En person mötte kon en natt när han kom åkande. Kon gick åt Hallsbergshället. Det var en lördagsnatt. Alla som mötte kon tyckte det var kusligt.

Den ihjälslagne som spökade i Önnabo.

I Önnabo hände sig att en person blev ihjälslagen. Han spökade sedan i stugan om nätterna. Så var det en som en natt gav sig i språk med dödingen. Spöket lovade den andre som tydligen rådde om marken ett jordområde om han själv fick behålla en kulle som än i dag heter Rävakullen.

Spöket vid Vänbygget.

Vid Vänbygget var det en person som dog. En tid därefter var det en som såg den döde stå och hacka i ett röse norr om stugan.

Otyg vid Brynet.

Vid Brynet finns en plats som kallas för "Skans Bryne". Där finns det gott om otyg och spökerier som hördes inne i skogen.

Den hängde mannen i Lundhyttan.

Vid Lundhyttan var man alltid rädd att gå upp på vinden sedan en person hängit sig där. Man hörde att han gick igen.

Möte med den Onde.

När gubben Bergvall i Knutstorp skulle dö sände man bud efter en granne. Denne skulle då gå igenom en bergskreva på vägen dit. Här mötte han den Onde själv. Han kom från Bergvalls. När grannen kom fram hade gubben nyss dött.

Den stora svarta hunden vid Gårdsjö missionshus.

I Nerikes Tidningen den 22 Mars 1935 kunde man läsa om hur besökare till ett bönemöte vid Gårdsjö skrämdes av en stor svart hund som gick på bakbenen tvärs över vägen framför dem. Detta på en skogig plats som de måste passera. Kanske var det samma plats som beskrivits i ett tidigare inlägg.

Psalmen i Blackfjärd.

Min far berättade att en hustru på gården i Blackfjärd hölls i ladugården då hon fick höra hur man inne ifrån stugan sjöng en psalm. Hon hörde det klart och tydligt. När hon dock direkt kom in så låg alla och sov. Hon frågade dem sedan om saken men visste något om det. En kort tid efteråt dog den äldsta familjemedlemmen i gården och samma psalm sjöngs då. Detta hände på 1870-talet.

Spökvägskälet.

I närheten av Axsjöfallet finns Bengtstorps gamla vägsäl eller vägkors. Där spökar det mycket enligt de gamlas berättelser.

Blå Skrivbok renskriven av Ingvar Björck 2016-01-20.